

De Republiek in een tijd van vorsten, 1477-1702

Kennistoets bij hoofdstuk 3

Havo

Opdracht 1

De sterke economische groei die de Gouden Eeuw kenmerkt, kwam hoofdzakelijk ten goede aan het gewest Holland. Welke militaire oorzaak kun je benoemen?

Opdracht 2

Het laatste decennium van de zestiende eeuw was een periode waarin de Republiek uitgroeide tot de belangrijkste militaire, politieke en economische macht van Europa. Welke twee gebeurtenissen vonden plaats tijdens deze 'tien jaren'?

- A Het veroveren van Breda op de Spanjaarden, waarbij soldaten binnen de muren werden gesmokkeld in een turfschip.
- B De benoeming van Maurits tot stadhouder.
- C De benoeming van Oldenbarnevelt tot raadspensionaris.
- D Het Drievoudig Verbond tussen Engeland, Frankrijk en de Republiek.
- E Het begin van het Twaalfjarig Bestand.

Opdracht 3

De militaire, diplomatieke en economische bloei van de 'tien jaren' (1590-1599) is niet uitsluitend op het conto van de Republiek te schrijven. Er zijn ook externe oorzaken te benoemen: oorzaken waarop de Republiek niet direct invloed had. Noem er twee en leg kort uit hoe ze bijdroegen aan de bloei van de Republiek tijdens de 'tien jaren'.

Bron 1

	1609-10	1610-16	1616-58	1658
Holland	57,40	57,14	58,3	58,25
Zeeland	12,50	9,10	9,10	9,25
Friesland	11,60	11,50	11,60	11,60
Utrecht	5,75	5,75	5,75	5,75
Groningen	5,75	5,75	5,75	5,75
Gelderland	4,50	5,50	5,60	5,60
Overijssel	2,75	3,50	3,50	3,10
Drenthe	-	-	-	0,95

Het Nederlandse provinciale quotenstelsel, 1609-1658.

Opdracht 4

Bekijk bron 1.

Welke twee stellingen kun je met behulp van deze bron bewijzen of ontkrachten?

- A Holland was het rijkste gewest van de Republiek.
- B Van alle gewesten had Holland de meeste inwoners.
- C Van alle gewesten had Holland de meeste macht en invloed.
- D Van alle gewesten betaalde Holland het hoogste percentage belasting.
- E De oorlog tegen Spanje werd vrijwel geheel gefinancierd door Holland.

Opdracht 5

Kies steeds het juiste antwoord.

Maurits:

Voorstander / tegenstander van het Twaalfjarig Bestand.

Koos de kant van de Arminianen / Gomaristen.

Wilde bondgenootschap met Engeland / Frankrijk.

Oldenbarneveld:

Voorstander / tegenstander van het Twaalfjarig Bestand.

Koos de kant van de Arminianen / Gomaristen.
Wilde bondgenootschap met Engeland / Frankrijk.

Bron 2

Opdracht 6

Bekijk bron 2.

Op de afbeelding zie je de Tweede Praagse Defenestratie. 'Defenestreren' betekent 'uit het raam werpen'. Deze gebeurtenis vond plaats in 1618 en was de aanleiding tot een nieuwe oorlog. Benoem om welke oorlog het hier gaat en geef aan wat de religieuze en politieke oorzaak van deze oorlog was.

Opdracht 7

Kies de juiste antwoorden.

Bij de Vrede van Münster

- A waren de Habsburgers de grote verliezers.
- B werd de onafhankelijkheid van de Republiek formeel erkend door de Habsburgers.
- C werd de onafhankelijkheid van de Republiek formeel erkend door Engeland en Frankrijk.
- D werd van Duitsland een staatkundige eenheid gemaakt.
- E verzwakte de machtspositie van Frankrijk.
- F werd het idee dat heel Europa dezelfde godsdienst zou hebben, opgegeven.

Opdracht 8

De Republiek ging een belangrijke rol spelen in de wereldhandel. Schrijf bij de gebeurtenissen het juiste jaartal.

Eerste Schipvaart
Oprichting VOC
Oprichting WIC

Bron 3

Opdracht 9

Bekijk bron 3.

De man op de afbeelding is de beroemdste kaper van de zeventiende eeuw. Geef aan wie hij is en wat zijn bekendste 'wapenfeit' is. Benoem ook het verschil tussen kaapvaart en piraterij.

Opdracht 10

Bewering 1: Zowel de VOC als de WIC deden aan driehoekshandel.

Bewering 2: Slavenhandel was een essentieel onderdeel van de driehoekshandel.

Bewering 3: De handel in specerijen was een essentieel onderdeel van de driehoekshandel.

Bewering 4: De driehoekshandel was een vorm van handelskapitalisme.

- A Bewering 1 en 2 zijn juist, bewering 3 en 4 zijn onjuist.
- B Bewering 2 en 3 zijn juist, bewering 1 en 4 zijn onjuist.
- C Bewering 3 en 4 zijn juist, bewering 1 en 2 zijn onjuist.
- D Bewering 1 en 3 zijn juist, bewering 2 en 4 zijn onjuist.
- E Bewering 2 en 4 zijn juist, bewering 1 en 3 zijn onjuist.
- F Bewering 1 en 4 zijn juist, bewering 2 en 3 zijn onjuist.